

Évnyitó

A Közgazdaságtudományi Kar évnyitóját 2010 szeptemberében Boros Jenő, a Külügyminisztérium korábbi helyettes államtitkára, a Magyar Köztársaság azerbajdzsáni nagykövete, egyetemünk korábbi hallgatója tartotta. A következőkben nagykövet úr beszédét közöljük.

*Tisztelt Rektor Úr és tisztelt Szenátus!
Kedves Vendégek és leendő Kollégáim,
kedves Hallgatók!*

Ugyanolyan várakozással és persze izgalommal állok itt, Önök előtt, mint 40 évvel ezelőtt, amikor először léptem egyetemistaként ezek közé a falak közé. Megnyugodva tapasztaltam, hogy miközben a világban a politikai kurzusok változása során gyakran a fürdővízzel együtt a gyereket is kiöntötték, addig az aktuális társadalmi és gazdasági berendezkedésünk természetének tudományos alapjait megalkotó Marx Károly szobra – akiről Németországban még napjainkban is közterületeket neveznek el – a helyén van.

Ez a tény már önmagában tükrözi az Önök intézményének komolyságát és értékállóságát, ami mindenki számára, aki itt tanul vagy dolgozik, megnyugtató és egy ilyen egyetemtől joggal elvárható. A Corvinus Egyetem nemzetközi hírneve és tekintélye mindezt meggyőzően bizonyítja és engedjék meg, hogy ehhez mindnyájuknak szívből gratuláljak!

Ahogy az ősz a gazdák számára a számvetés ideje, a begyűjtött termés összeszámlálása, úgy a tanintézményekben az új év, a szellemi és anyagi erőfeszítések kezdete. Szellemi erőfeszítés az oktatók és hallgatók számára itt az egyete-

men is, amikor rohamosan változó, globalizálódott világunk legújabb sajátosságait, kezelhetőségének módszereit igyekeznek megfejteni, illetve továbbadni, hogy a hallgatók majd a gyakorlatba átültetve adjanak számot a megszerzett tudás és ismeretanyag használhatóságáról. Ugyanakkor saját tapasztalatom alapján is hangsúlyozni szeretném a szinte már frázissá koptatott elvárást; az egész életen át tartó tanulás, ismeret- és tapasztalatszerzés fontosságát.

Erőfeszítést igényel az egyetem vezetősége részéről az intézmény működtetése; anyagi, pénzügyi feltételeinek biztosítása szempontjából ugyanúgy, mint a hallgatók számára, akik szerencsés esetben családjuk, vagy egyre gyakrabban hitelük, kölcsönök segítségével teremtik elő a tanulmányaikhoz és megélhetésükhöz szükséges körülményeket. Nekünk sem volt könnyű annak idején, de minden nehézség ellenére azt kell Önöknek mondanom, hogy egyetemistaként éltem meg eddigi életem egyik legboldogabb időszakát.

Különös jelentősége van a működés feltételei biztosításának akkor, amikor a körülöttünk lévő világ, benne magunk is gazdasági és pénzügyi válságoktól szenved, miközben a politikusok az okokról még egymással vitatkoznak ahelyett, hogy közös erőfeszítéssel és összefogással a kivezető utat keressék.

Engedjék meg nekem, hogy néhány mondat erejéig szűkebb szakterületemből, a diplomáciából merítsek.

A történelmi rendszerváltoztatás rendkívül kedvező külpolitikai és egyben válságoktól sem mentes gazdasági körülményeket, továbbá átalakítási kényszerhelyzeteket teremtett, amelynek so-

rán az aktuális kormányzó pártok ízlése és kötődése szerint igazodtunk új szövetségi rendszerünk egymástól többé-kevésbé eltérő elvárásaihoz és változó politikáihoz, miközben már több mint húsz esztendeje vajúdunk a határainkon kívül élő nemzetrészeinkhez való viszonyulásunkat illetően.

Miután kisebbségeink eltérő társadalmi közegben és történelmi fejlődési fázisban, a hazainál minden országban rosszabb körülmények között élnek, rájuk vonatkozó jó szándékú elképzeléseink és döntéseink hatása, valamint fogadtatása országonként eltérő, ami ugyancsak konfliktusos lehetőségeket hordoz magában. Ezeknek a feszültségeknek a kialakulását az egy szövetségi rendszerhez való tartozásunk sem képes teljesen semlegesíteni, és így alapvetően befolyásolják hazánk nemzetközi megítélését és presztízsét.

A sikeres külpolitika egyik nélkülözhetetlen eszköze a reális történelmi felfogás és gondolkodás, amit Trianon napjainkig tartó deformáló hatásán is lemérhetünk. Ne felejtsük el, hogy európainak és magyarnak lenni nem egymást kizáró, hanem éppen ellenkezőleg, egymást feltételező fogalom és korunkra beteljesült kedvező állapot, továbbá azt sem, hogy aki nem úgy nemzeti, ahogy azt az egyes politikai kurzusok elvárják, még nem feltétlenül „hazafiatlan”.

A nemzetközi kapcsolatok és annak domináns részét képező diplomácia, az évszázadokon át háborús vesztes és ennek kapcsán szinte állandóan alkalmazkodási kényszerben élő Magyarország számára a nemzeti lét és orientációs útkezesés meghatározó feltételét jelentette.

Ennek hatására még ma is megrettenünk attól, ha valamelyik politikai vezetőnk érdekeinket – ezáltal tekintélyünket – a nagy nemzetközi szervezetekkel, akár szövetségeseinkkel szemben is meg-

védi és következetes viszonzosság alapján, képviseli. Annál meglepőbbnek tartjuk, ha mások is mellénk állnak és ráadásul még igazat is adnak nekünk.

Tisztelt Hallgatóság! Önök tudják a legjobban, hogy a gazdasági bajokból nem mindig és kizárólag csak a gazdasági megszorításokkal lehet kilábalni, a kitörésnek más, gazdaságélénkítő útjai is vannak. Tőlünk már annyiszor kérték, hogy rövidebb, hosszabb időre, egy jobb jövő reményében húzzuk össze magunkat, hogy a magam részéről szívesen megpróbálnám ennek az ellenkezőjét.

A NATO- és az uniós kettős integráció megvalósulásával egy új, hosszabb távú értékrend és szövetségi viszony került elfogadásra, amelynek irányát még első királyunk, Szent István jelölte ki azzal, hogy népének a keresztény Európához való csatlakozását választotta.

A csatlakozásig, pontosabban felvételelünkig az euroatlanti integrációs szervezetekbe, akaratunk ellenére gyakran „kompországként” közlekedtünk a hatalmi csomópontok között.

Jövő évi soros elnökségünk komoly kihívást és egyben lehetőséget teremt Európa-politikai elképzeléseink megvalósítására, az unió különböző erejű, valamint fejlettségű alkotóelemeivel kapcsolataink elmélyítésére, nemzetközi megítélésünk javítására és ezáltal diplomáciai mozgásterünk bővítésére.

Demokratikus fejlődésünk egyik sajátossága továbbá, hogy az egymást követő kormányok külpolitikai törekvéseikben, de legalább is azok kommentálásában igazodni igyekeznek a politikailag aktív, tudatosan választó közvélemény és persze a szövetségi rendszerünk különböző politikai elvárásaihoz, amelyek nem mindig esnek egybe. Miközben európai és atlanti szövetségeseink a térségben a konfliktusok kerülését, a békét és a stabilitást szorgalmazzák, az európai

demokratikus normák betartása, a történelmi sérelmek elismerése és legalább erkölcsi jóvátétele azóta is várat magára ugyanúgy, mint a saját, meghatározó politikai erőink által közösen megfogalmazott és elfogadott külpolitikai doktrína kidolgozása, amelynek elengedhetetlen része egy működő és kellőképpen differenciált nemzet- és jószomszédi politika lefektetése.

A XXI. század ráadásul újabb globális kihívásokat állít az ország, a magyar diplomácia és a közgazdász-társadalom elé. A nyersanyag és az eddig használt energiahordozók forrásainak szűkülése – a környezeti és klímaváltozásokkal együtt – jelentősen befolyásolja mozgásterünket. Miközben elengedhetetlenül szükséges az ország energiaellátásának diverzifikálása, megítélesem szerint a hazánkban is bőségesen fellelhető, megújuló energiaforrások felhasználásával kellene azt megnyugtatóan és hosszú távon megoldani.

A geotermikus energia hasznosításában Magyarország adottságai Európában egyedülállóak, amit a termálvizek és hőforrások előfordulásának gyakorisága is igazol. A szénhidrogénekre továbbra is óriási igény van a vegyipar és a műanyagipar különböző területein. A legrosszabb, ami ezekkel az anyagokkal történhet, hogy energianyeres céljából elégetjük azokat, és ezzel még a környezetünket is szennyezzük. Hosszú távú felelős gondolkodás a rendelkezésünkre álló természeti kincsek, valamint a környezet kímélése nélkül elképzelhetetlen.

Egyes prognózisok szerint az életkörülmények romlása délről északra tartó népvándorlást indíthat el, aminek első jeleit az Olasz- és Spanyolországba áramló csónakos menekültek testesítenek meg. A romló szociális és klimatikus körülmények, az éhség és a szomjúság akár anarchikus állapotok kialakulásához is vezethet. Miközben a Föld 70 százalékát víz borítja, ennek csupán 1 százaléka alkalmas az emberi és szárazföldi élet táplálására. Magyarország különösen gazdag az életet adó vízben, amely meggyőződésem szerint, mint alapvető szükségletet kielégítő, korlátozottan rendelkezésre álló jószág századunk legfontosabb és legértékesebb anyagává válik. Az ország vízvagyonával azonban felelősségteljesen kell gazdálkodni, különben visszafordíthatatlan károkat szenvedhetünk.

Mindezek a körülmények csak összefogással és kölcsönös szolidaritással kezelhetők és békés viszonyok között élhetőek túl. Ehhez viszont még inkább szükség lenne egy új társadalmi és gazdasági struktúra kialakítására, ahogy ezt az ország vezetői tervezik. Így századunk kihívásai bőven biztosítanak feladatot valamennyi tudományág művelőit, valamint a politikusok számára egyaránt.

Engedjék meg, hogy ehhez a munkához és útkereséshez kívánjak Önöknek sikerekben gazdag tanulmányokat és kutatásokat, amelyek reményeink szerint hozzájárulnak egy élhetőbb és emberibb világ kialakításához! Köszönöm, hogy meghallgattak.